

“Mingəçevir uzun illərdür ki, Azərbaycanın energetika paytaxtı hesab olunur. Ötən əsrda bu şəhər bir neçə mərhələdə ölkənin enerji təhlükəsizliyi baxımından mühüm hadisələrin mərkəzindən keçmişdir. Burada inşa edilən su elektrik stansiyası və onun sonradan istismara verilən yeni blokları ölkəmizin enerji istehsal gücünü əhəmiyyətli dərəcədə artırıb”. Bu sözləri SİA ya açıqlamasında politoloq Tofiq Abbasov deyib.

O bildirib ki, Ümummilli Lider Heydər Əliyevin rəhbərliyi dövründə Mingəçevirin energetika potensialı daha da genişləndirildi: “Bu inkişaf sayəsində ölkənin iqtisadi böyüməsinə və sənaye sahələrinin genişlənməsinə real zəmin yaradıldı. Çünkü hər bir güclü iqtisadiyyatın əsasında dayanıqlı enerji təminatı dayanır. Enerji generasiyası müasir dövrün qəcələməz və zəruri tələbidir. Bu baxımdan Azərbaycanın atdığı strateji addımlar ölkənin gələcək inkişafının əsas dayaqlarından biri kimi dəyərləndirilə bilər. Azərbaycanın energetika sahəsində atdığı addımlar həm daxili tələbatı ödəməyə, həm də ixrac potensialını artırmağa xidmət edir. Mingəçevir isə bu sahədəki irlələyişlərin və uğurların simvoluna çevrilər. Bu gün Azərbaycanın enerji siyaseti çoxşaxəli və balanslı yanaşma ilə həyata keçirilir. Bir tərəfdən rəqəmsallaşma sürətli aparılır, digər tərəfdən isə alternativ və bərpa olunan enerji mənbələrinin - xüsusi-

“Azərbaycan heç bir ölkənin enerji modelini olduğu kimi təkrarlamır”

sen günəş və külək enerjisinin istehsalı və nəqli istiqamətində müəmələlər atılır.

Bu sahədə qonşu ölkələrlə əməkdaşlıq da xüsusü əhəmiyyət daşıyır. Regional enerji kooperasiyası sayəsində Azərbaycan yalnız öz enerji təhlükəsizliyini deyil, eyni zamanda Avropa ölkələrinin enerji təminatında da mühüm rol oynayır. Xüsusilə elektrik enerjisinin ixracı baxımdan ölkəmiz mühüm tranzit və istehsal mərkəzinə çevrilər. Azərbaycan bu gün elektrik enerjisinə Türkiye, Gürcüstan, İran, hətta Rusiya kimi ölkələrə ixrac edir. Azərbaycanın bu istiqamətdə yeridiyi siyaset strateji cəhətdən həm daxili ehtiyacları qarşılıyor, həm də ölkəməz iqtisadi dividentlər qazandırır. Eyni zamanda bu siyaset beynəlxalq enerji təhlükəsizliyinə töhfə verir. Gələcəyə baxımda isə görünür ki, ölkəmizin seçdiyi bərpa olunan enerjilərin inkişafı, regional integrasiya və ixrac yönümlü enerji siyaseti vaxtında və düzgün verilmiş qərarlar nəticəsində daha da əhəmiyyətli nəticələr doğuracaq.

Azərbaycanın enerji siyaseti təsadüfi və ya kortebi şəkildə deyil, əksinə, dərinlənmiş işlənmiş programlara əsaslanaraq mərhələli şəkildə həyata keçirilir. Bu sahədə dövlət başçısının birbaşa nəzarəti və təşəbbüsleri prosesin effektivli-

yini təmin edir. İstər yeni enerji bloklarının inşası, istərsə də mövcud blokların istehsal gücünün artırılması müasir texnoloji həllər əsasında icra olunur. Eyni zamanda Azərbaycan bu sahədə bir sıra beynəlxalq tərəfdəşərlər, o cümlədən İtaliya, Birləşmiş Ərəb Əmirləkləri, Səudiyyə Ərəbistanı və digər ölkələrlə six və məhsuldar əməkdaşlıq edir. Bu əməkdaşlıqlar nəticəsində ölkəyə müasir texnologiyalar getirilir və onların tətbiqi genişlənir. Enerji sahəsinin modernləşdirilməsi həm də yeni texnoloji trendlərin ölkə daxilində sürətli tətbiqini təsviq edir. Bu strateji yanaşmanın ayrılmaz hissəsi kimi, Mingəçevirdə və digər regionlarda enerji sahəsinə yönəlik ixtisaslaşmış təhsil müəssisələri fəaliyyət göstərir. Bu müəssisələrde gənc mütəxəssisler yeni bilik və bacarıqlarla silahlandırılır, onlara müasir enerji texnologiyaları öyrənilir. Beləliklə, Azərbaycanda yalnız enerji istehsalı deyil, eyni zamanda bu sahədə peşəkar kadr bazasının formalasdırılması da təmin olunur. Bu gün Azərbaycan enerji sahəsində yalnız istehsalçı yox, eyni zamanda elmi-texniki biliqləri tətbiq edən və ixrac edən bir mərkəzə çevrilməkdədir. Bütün bu proseslər ölkədə enerji zəncirinin - istehsaldan insan kapitalının formalasmasına qədər vahid bir sistem olaraq uğurla işlədiyini göstərir”.

Onun sözlərinə görə, Azərbaycanın enerji siyasetində müşahidə edilən uğurlar təsadüfi deyil: “Bu, ilk növbədə ölkə başçısının məsələni kompleks və strateji yanaşma ilə idarə etməsinin nəticəsidir. Prezident İlham Əliyevin şəxsi təşəbbüsü və liderliyi nəticəsində enerji sahəsində bütün zəncirvari proseslər planlaşdırımdan icraya, isteh-

şaldan ixracə qədər vahid bir sistemə çevrilər. Bu yanaşma təkçə daxili siyaset üçün deyil, həm də Azərbaycanın xarici siyaset strategiyasında əhəmiyyətli rol oynayır. Azərbaycan heç bir ölkənin enerji modelini olduğu kimi təkrarlamır. Əksinə, ölkə öz müstəqil enerji modelini formalasdıraraq regional və qlobal enerji xəritəsində fərqlənməyi bacarıb. Əlbətə, müyyən sahələrdə dünya təcrübəsindən, müxtəlif ölkələrin uğurlu praktikasından yararlanılır. Lakin bütövlükdə, Azərbaycanın enerji siyaseti milli maraqlar üzərində qurulan və yerli realillərlə uyğunlaşdırılmış özünəməxsus bir yanaşmadır. Bu stratejiyanın əsasında Ümummilli Lider Heydər Əliyevin qoymuş olduğu teməl dayanır. Bu siyaseti uğurla davam etdirən Prezident İlham Əliyev Azərbaycanın enerji təhlükəsizliyini təmin etmək yənə, ölkəni beynəlxalq enerji əməkdaşlığında etibarlı tərəfdəşə çevirmişdir. Nəticədə, artıq bir sıra ölkələr Azərbaycanın enerji sahəsində tətbiq etdiyi model və təcrübə ilə maraqlanır, onu öyrənir və bəzi hallarda öz enerji sistemlərində tətbiq edirlər. Azərbaycanın bu sahədə qazandığı nüfuz və təcrübə ölkəmizi təkçə resurs ixrac edən deyil, həm də enerji siyaseti ixrac edən dövlətə çevrilir. Bu isə müasir dövrə strateji üstünlüyün və milli gücün vacib göstəricilərindən biridir. Mövcud enerji strategiyamızın davam etdirilməsi və inkişaf etdirilməsi Azərbaycanın qarşısında duran başlıca vəzifələrdən biridir. Artıq bu istiqamətdə müyyən edilmiş strateji xətt

əhəbi cəhətdən qorunur. Bu sahədə Prezident Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən tədbirlər nəticəsində enerji təhlükəsizliyi yalnız nəzəri strategiya deyil, həm də real və praktiki təminat formasında özünü göstərir. Əger dost ölkələr Azərbaycanın uğurlarına sevinir və bu təcrübədən faydalanaşmaqla çalışırlarsa, bəzi düşmən qüvvələr isə bu inkişafı dayandırmağa, ölkəmizi geri salmağa çalışırlar. Lakin bu cəhdlərin uğursuzluğa düşər olması artıq zamanın və reallığının təsdiq etdiyi həqiqətdir. Ona görə də, əminliklə demək olar ki, Azərbaycanın enerji strategiyası həm texnoloji baxımdan, həm də enerji sahəsinə vərilen önemini bariz göstəricisidir.

Azərbaycanın enerji infrastrukturunun həm texniki, həm siyasi, həm

Söylü Ağazadə